

တၢ်ကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ

တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤအိၣ်ပညီ ဒီး တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အဟံၣ်ဖျါလၢလၢာ်န့ၣ် တၢ်ဟံၣ်ဃုာ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒီး တၢ်လိာ်ခဲလၢာ်ဘၣ်. တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, ပၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ အကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒီး တၢ်အကၢ်အစီသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤစု တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဂီၢ်န့ၣ် ကွၢ်သယံၤ Medicaid HCBS DD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး လၢအကြးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခွဲးလၢ အသ့ၣ်ညိကွၢ်

တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် တၢ်ကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲၤ ပၤဒိၣ်တုာ်ခိၣ်ပဲၤ အမုၢ်န့ၣ် (DDAD) တၢ်စူးကွၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး
တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်လၢ ပၤနီၣ်ခိက့ၢ်ဂီၤတဂ့ၤ အကလုာ်ကလုာ် (CDD) တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး

NFOCUS တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ ခိး (3) နီၣ်ဂံၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ 9281

တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ အိၣ်ပညီ

တၢ်ကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတခါ လၢ အအိၣ်ဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်-တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ် ဒီး ကမၤစၢၤလၢ ပၤန့ၣ်လီၤ မၤသကိးတၢ်ဖိကဒုးသ့ၣ်ညါ တၢ်ဃုထၢ ဘၣ်ဃးဒီး အဝဲသ့ၣ် အဲၣ်ဒီးလူၤဟံၣ်ထွဲ မ့ၢ်ဂ့ၤ တအဲၣ်ဒီးလူၤဟံၣ်ထွဲ မ့ၢ်ဂ့ၤ လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ လၢအဟံၣ်လီၤဆီပၤတဂၤအဂီၢ် မ့ၢ်တမ့ၢ် နီၣ်ကစၢ်-တၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.
တၢ်ကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အကျိၤအကျဲန့ၣ် ကွၢ်ထံၣ်ဆိကမိၣ်လၢ ပၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ အတၢ်သးစဲသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်သ့ဖဲးသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်သးစဲအါန့ၢ် တၢ်အဂၤ ဒ်သိး ကမၤလီၤတံၢ် တၢ်မၤဘၣ်လိာ် အဘၢၣ်စၢၤ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤဒီး အဝဲသ့ၣ် တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ် ခဲလၢာ် အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤစၢၤ တၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်

- A. ပၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဃုထၢထီၣ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ တခါစုာ်စုာ်န့ၣ် သ့ၣ်ထီၣ်အသးဖဲး အဝဲသ့ၣ် တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
1. တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ကြးမၤအါထီၣ် တၢ်ဒီးသန့သး ဒီး တၢ်ကရၢကရိ တၢ်ဟံၣ်ဖျါ; ဒီး
 2. တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤလၢ အဃုထၢထီၣ် ဒီး ပၤလၢအဟ့ၣ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ် မၤနီၣ်တံၢ်ဖဲး ပၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ပၤတဂၤ-တၢ်ပညိၣ် တၢ်တီၢ်ကျိ (PCP) န့ၣ်လီၤ.
- B. တၢ်ကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ဟံၣ်ဃုာ်ဝဲ, ဘၣ်ဆၣ် တအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်လၢ:
1. တၢ်ကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါ သးသမူ အတၢ်မၤဒီစိၤ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် ဒ်သိး ကဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် ပၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ တၢ်သးစဲ ဒီး တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လီၤဆီတဖၣ် လၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢ အဒီးန့ၢ် အဘူးအလဲအဂီၢ်;
 2. တၢ်ကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟံၣ်ဖျါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ လၢအဟံၣ်လီၤဆီ ပၤတဂၤအဂီၢ် မ့ၢ်တမ့ၢ် နီၣ်ကစၢ်-တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ တၢ်အခွဲးအယာ်တဖၣ် ဖဲလီၢ်ကဝီၤတၢ်လီၢ် အပူၤ;
 3. တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ လၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်ယိာ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ပၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ, အဝဲသ့ၣ် ပၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိ မ့ၢ်တမ့ၢ် ပၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိမၤဂ့ၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိ, မ့ၢ်တမ့ၢ် ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး ဟံၣ်ဖိဃီတဖၣ်, မ့ၢ်ကြးဘၣ်န့ၣ်; ဒီး
 4. တၢ်ဟးဂ့ၢ်ဝီၤ ဘၣ်ဃးလၢ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအဂီၢ်, တၢ်သံကွၢ်စံးဆၢ လၢအဘၣ်ဃး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ, ဒီး/မ့ၢ်တမ့ၢ် ကွၢ်လိတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- C. ဖဲး တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ အကူအစီတခါန့ၣ် စိာ်ဆုၢ်လၢအမၤအသးဒ်တၢ်နီၣ်နီၣ်အသိး အခါ, တၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤအဟံၣ်ဖျါလၢလၢ တဖၣ် သ့ဘၣ်ဒိန့ၣ်လီၤ:
1. တၢ်ဟံၣ်ဖျါန့ၣ်ရံၣ်ခဲလၢာ်ဆဲးလၢတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢအမၤအသးသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် တနွံတဘျီ တၢ်ဟံၣ်ဖျါန့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် တသ့အါန့ၢ် န့ၣ်ရံၣ် 10 ဘၣ်; ဒီး
 2. ပၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်န့ၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ကတိၤ ဒီး တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂၤ လၢ အသ့ဟ့ၣ်ထီၣ် န့ၣ်လီၤ.
- D. တၢ်ကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အဟံၣ်ဖျါ လၢလၢအသိးန့ၣ်လီၤ:

1. တၢ်ကွၢ်ယုသ့သ့ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဟံးပနီၣ် တၢ်န့ၣ်န့ၣ် န့ၣ်ရံၣ် 40 ယုာ်ဒီး အစ့ၤကတၢၢ် 365 သီ လၢအဘၢၣ်စၢၤ တၢ်ဟံးန့ၣ်ကဒါက့ၤ-တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်, ဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤန့ၣ် ကဘၣ်မၤကတၢၢ်ကွၢ် လၢအသီ 30 အတီၢ်ပူၤ စးထီၣ်လၢ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤစးထီၣ် အမုၢ်န့ၣ်လီၤ.
2. တၢ်ကွၢ်ယုသ့သ့ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ် သ့သ့ဖဲ တၢ်ဟံးဖျိသကိး မုၢ်န့ၣ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအဂၤသ့တဖၣ်, ဘၣ်ဆၣ် န့ၣ်ရံၣ်ဟံးဖျိ ခဲလၢကဲဆဲး န့ၣ်တသ့ အါန့ၣ် 1820 န့ၣ်ရံၣ် ဖဲ တနွံအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.
3. တၢ်ဟံးယုာ်မၤသကိးတၢ်ဖဲ တၢ်ကွၢ်ယုသ့သ့ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ် တမ့ၢ် တၢ်လၢအလိၣ်ဆိဟံးစၢၤတခါ လၢ ပုၤတဂၤ-တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢ အဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢ အဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ-တၢ်ဟံးထွဲထီၣ်-အခံ န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖဲ တၢ်လိၣ်ဘၣ်သ့တဖၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဟံးဖျါ လၢလၢာ်န့ၣ် တၢ်ဟံးယုာ် ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖဲ တၢ်လိၣ်ဘၣ်ခဲလၢကဲဆဲးဘၣ်. တၢ်ဝဲန့ၣ် တၢ်ဟံးလၢ ကကဲထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ညီန့ၢ် ဘၣ်ဃးဒီး ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖဲသ့တဖၣ်လၢ DD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး အလီၤဆီ န့ၣ်လီၤ.

- A. ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖဲခဲလၢ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့တဖၣ်န့ၣ် ကဘၣ်:
 1. မ့ၢ်ဝဲ Medicaid ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖဲ တဂၤ;
 2. မၤဟံးထွဲ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီသ့တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး န့ၣ်တြၢစကၤ တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ ခိး(ဒ) ဒီး န့ၣ်တြၢစကၤ ကီၢ်ရဲၣ် တၢ်အိၣ်သးသ့တဖၣ်တက့ၢ်;
 3. မၤဟံးထွဲ တၢ်အပတီၢ်သ့တဖၣ် လၢ ဟံးဖျါဖဲ Medicaid ဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်-အယံာ် တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖဲ တၢ်တူၢ်လိာ်မုၢ် ဝဲၤကျိၤ အသီး န့ၣ်တက့ၢ်;
 4. မၤပုၤထီၣ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီး ပုၤကညီ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် ဝဲၤကျိၤ (DHHS) တၢ်သိၣ်လိတဖၣ် လၢတၢ်ယုကညး အဖီခိၣ်; ဒီး
 5. သူ တၢ်ပလီၢ်ဆိ ကိးမၤဒဲး သ့တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- B. တၢ်ကွၢ်ယုသ့သ့ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ် သ့ဟ့ၣ်တၢ်အပူၤခီဖျိလၢ ခၢၣ်စးကရၢ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 1. ခၢၣ်စးကရၢ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖဲ အံၤ မ့ၢ်ခီပနီၣ်တခါ လၢ အဆဲးလီၤအမံၤ လၢ Medicaid ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖဲ ဒီး ဟံးဖျါထီၣ်အသး ခီဖျိလၢ DHHS ဒ်သီး ကဟ့ၣ်ထီၣ် DD တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့တဖၣ် ဒီး အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ:
 - a. တၢ်ဒီးလဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ ပုၤမၤတၢ်ဖဲသ့တဖၣ် ဒီး ပုၤလၢ အမၤတၢ်လၢ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖဲ;
 - b. တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤ လၢပုၤမၤတၢ်ဖဲ န့ၣ် သူၣ်ထီၣ်အသးဖဲ အဝဲသ့ၣ် တၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့တဖၣ်, တၢ်လဲၤခီဖျိ, ဒီး တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်သ့တဖၣ်;
 - c. ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်သိၣ်လိ ဒ်သီး ကမၤလီၤတၢ် ပုၤမၤတၢ်ဖဲသ့တဖၣ်န့ၣ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒ်သီး ကဟ့ၣ်မၤစၢၤ တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ အပတီၢ်လၢ အလိၣ်ဘၣ်;
 - d. ဘၣ်လိာ်သး လၢ ကမၤ တၢ်သိၣ်လိ တၢ်တိကျဲၤသ့တဖၣ် အကြးန့ၣ်ဘၣ်လၢ DHHS;
 - e. မၤလီၤတၢ် တၢ်သ့မၤန့ၣ်အလၢအပူၤ ဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အကံာ်အစီ; ဒီး
 - f. တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအဂၤ သ့တဖၣ်.
- C. တၢ်ကွၢ်ယုသ့သ့ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ် တသ့ကဲထီၣ် နီၣ်ကစၢ်-တၢ်န့ၣ်အကျဲဘၣ်.
- D. တၢ်ကွၢ်ယုသ့သ့ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ် သ့ဟ့ၣ်ထီၣ် ခီဖျိ အဘူးအတၢ်တဂၤ, ဘၣ်ဆၣ် တမ့ၢ် ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖဲလၢ ဖိးသဲစး မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤ အိၣ်ဒီး မူဒါလၢ ဖိးသဲစးဘၣ်. တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ န့ၣ် သ့မၤန့ၣ် ထဲ ခၢၣ်စးကရၢ ပုၤဟ့ၣ်ထီၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖဲသ့တဖၣ် အယိ, ပုၤလၢအဘူးတၢ်န့ၣ် ကဘၣ်မ့ၢ် ခၢၣ်စးကရၢ ပုၤမၤတၢ်ဖဲတဂၤန့ၣ်လီၤ.

အပူၤသ့တဖၣ်

- A. တၢ်ကွၢ်ယုသ့သ့ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ် ကဘၣ် ပုၤ ဖဲ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖဲ တန့ၣ်တဘျီ ပုၤတဂၤစုာ်စုာ် စ့ဟံးဖျိအပူၤ န့ၣ်လီၤ.
- B. တၢ်ကွၢ်ယုသ့သ့ညါတၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ် ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤစုာ် လၢ တန့ၣ်ရံၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ.
- C. တၢ်လၢကဲလၢကဲစုာ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဝဲစိတီဆုၤ တၢ်မၤန့ၣ်:
 1. ဟံးယုာ်ဒီး တၢ်အပူၤ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤတၢ် အပူၤ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ကွၢ်ယုသ့သ့ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ;
 2. တၢ်ဟံးယုာ် တၢ်အပူၤ လၢ တၢ်လီၤ ဖဲ တၢ်ကွၢ်ယုသ့သ့ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤစးထီၣ်အသးအခါ; ဒီး
 3. တၢ်အပူၤ တၢ်ဟံးယုာ်လၢ တၢ်ကွၢ်ယုသ့သ့ညါ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အကတၢၢ်န့ၣ်ဘၣ်.
- D. DD တၢ်အပူၤသ့တဖၣ် န့ၣ် ဟံးဖျါထီၣ် အသး ဖဲ [DD ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖဲ ဝဲး\(ဘ\) လိာ်ကဘျိးပၤ \(webpage\)](#) အပူၤန့ၣ်လီၤ.

1. အပူတဘျီအဂီၢ်န့ၣ် ကြးမၤန့ၢ် အဘူးအလဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ထဲတခါ န့ၣ်လီၤ.
2. စးထီၣ်မုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီန့ၣ် မ့ၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢရဲၣ်ကျဲၤ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ; အဘူးအလဲ တၢ်ဆၢကတီၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ မ့ၢ်တအိၣ်လၢၣ် ဘၣ်န့ၣ်, ကမဲန့ၣ် မုၢ်န့ၢ်အကတၢၢ် အသီ တဘျီဃီ န့ၣ်လီၤ.